

En defensa de la ciència

El 22 d'abril investigadors de tot el món van sortir dels laboratoris, de les biblioteques, dels despatxos i de les aules. Van sortir al carrer i van exposar les seves inquietuds en diversos espais ciutadans per reivindicar la recerca, per defensar la ciència i, en certa manera, per dignificar la validesa dels resultats científics davant l'onada de *veritats alternatives* i *postveritats*, les declaracions sobre canvis en les polítiques científiques amb un biaix retrògrad, les retallades en recerca orientades contra el coneixement científic per prejudicis polítics, sobretot els relacionats amb els problemes mediambientals i els dubtes sobre la influència humana en el canvi climàtic. Era la Marxa per la Ciència (*March for Science*).

La protesta començava a Austràlia, amb l'entrada oficial del dia 22. Membres de les comunitats científiques de tot el món van promoure activitats en diverses ciutats amb la intenció de contactar amb la societat. Girona s'hi va incorporar amb una taula rodona titulada «Ciència, pseudociència. Veritat i postveritat», que va tenir lloc al Centre Cívic Pla de Palau. Hi van intervenir investigadors procedents del sector públic i del privat, representants de camps diversos, experimentals, teòrics i docents. Un fet remarcable de l'acte va ser la intervenció del públic, clarament implicat.

Tant el públic com els ponents van estar d'acord que cal fomentar l'educació de persones lliures i fonamentadament crítiques, creativament crítiques. Una labor que és responsabilitat de tots, de tota la societat, no només dels professionals docents.

Busquem la veritat. El mètode científic es basa a combinar observacions amb hipòtesis que comporten conclusions comprovables. Aquestes conclusions poden confirmar teories, modificar-les o construir-ne de noves que indueixin observacions inèdites. El mètode permet dubtar del propi mètode —i criticar-lo. Les veritats científiques solen encaixar en construccions teòriques, sovint basades en uns pocs principis d'enunciats fonamentals que poden ser indemostrables, tret de la demostració de la seva falsedat («l'entropia de l'univers no minva mai»), acompanyats de mètodes lògics, preferentment d'un tractament matemàtic acceptat amb conclusions demostrables experimentalment. Uns resultats experimentals que, un cop comunicats, han de ser reproduïbles.

Certament, hi ha molts tipus de veritat respectables, les de creure i les de saber. Això no vol dir que totes les veritats siguin iguals. Com es pot verificar un enunciat fora de la ciència? Personalment em conformo que tot-hom digui què pensa i faci el que diu. Tot seguit, obser-

varem les seves obres. No podem conformar-nos amb declaracions del tipus «jo no crec en el canvi climàtic». No es tracta de creure, sinó de saber. Una afirmació requereix ser demostrada.

Per formar ciutadans lliures i creativament crítics proposo una aliança entre ciència i filosofia.

MARC VICENS